

Jeg veed, at der er Lo, som svare Nei med mig; det er Nordens Mand og Danmarks Hjerte, og jeg er tilfreds; hvor mange Gange end mit Nei overdøves der, hvor det gjælder mit Fædreslands Frihed eller Trældom, Liv eller Død, Skam eller Ære, — dette Nei skal dog gjennemdirre Folket, saalænge der er en dansk Blodsdråbe i dets Arer.

Ninesaad: Det var stærkt bevægede Ord, hvormed den sidste ærede Taler idag ligesaavel som igaar lagde os paa Hjerte, hvad vi skyldte det danske Folk, dets Nei og dets Frihed. Ja, vi skyldte det danske Folk at forsvare dets Nei og dets Frihed; vi skyldte det at kæmpe og vaage derfor, og aldrig blive trætte i Kampen. Vi skyldte det at forsvare Alt, hvad vi kunne forsvare, og vi skyldte Mere end det; vi skyldte at erhverve for det, hvad vi kunne erhverve ved alle politisk lovlige og ærlige Midler. Men vi skyldte ikke det danske Folk at gjøre det Umulige. Dersom vi kunde omstøde det saakaldte hvilende Grundlovsudkast, da vare vi vistnok ikke alene berettigede, men endog forpligtede dertil. Thi dette hvilende Grundlovsudkast er et Tilbud, som er kommet fra vor Side; det er et Tilbud midt under en Kamp imod vore arrigste Fjender; det er et Tilbud, som de ikke engang have modtaget; og, vel at mærke, vi have overvundet Fjenden. Derfor kunne vi aldrig, ligeoverfor dem, være bundne ved dette Tilbud. Og paa den anden Side indeholder det hvilende Grundlovsudkast saadanne Bestemmelser, at enhver Ven af Danmark og Danmarks Frihed maa see paa det med Angstelse og Sorg; thi det bærer et stærkt Præg af hele det Tryk, der har hvilet paa den danske Rigsdag, dengang det blev givet. Det bærer et øiensynligt Præg af, hvorledes det Ministerium var bestaffent, med hvem man dengang forhandlede. Derfor, jeg gjentager det, dersom vi kunde gjøre det, da burde vi gjøre det; men efter min Overbeviisning kunne vi det ikke. Vi sige, vi have seiret, ja, det er til en vis Grad sandt; men under alle Omstændigheder have vi seiret paa Besingelser. Hans Majestæt og Hans Majestæts nuværende Regjering maatte nødvendigviis, da den blev dannet, antage, og maa nu troe sig

berettiget til at fordrø af os, at vi blive ved de Bestemmelser i det hvilende Grundlovsudkast, hvortil man i forrige Aar kom. Det er mig umuligt at forstaae, hvorledes det nærværende Ministerium, dersom vi forlode det hvilende Grundlovsudkast, skulde kunne blive ved Røret, og, naar det ikke kunde det, hvad saa? De ærede Herrer, som have talt for at forkaste det hvilende Grundlovsudkast, ville maaskee have den Uleilighed at sige os, hvilke Ministre vi da skulde faae. Ja, selv om vi ville gaae til det Øverste, selv om vi ville sige til os selv: den Betragtning, som her er østillet, har vel Endeel for sig; men af høiere Hensyn til Danmark og Danmarks Frihed maa den vige tilbage. Selv om vi vilde sige: lad os kun igen kaste os ind i Kampen; styrte vi det nærværende Ministerium og faae det gamle igen, lad os derfor ikke blive forsagte; naar vi kun tage fat paa Sagen med Alvor og Energi, skulde vi nok sætte vor gode Nei igjennem. Ja, selv om vi ville lade disse Ord blive til Handling og til alvorlig Handling, saa troer jeg dog ikke, vi udrette noget Godt. Det hvilende Grundlovsudkast, som her er under Forhandling, og hvad dermed staaer i Forbindelse, er i mine Dine et Led og, jeg vil haabe, det sidste Led i den Kæde af Begivenheder, som er begyndt for nogle Aar siden. Det er meget muligt, og det troer jeg ogsaa, at man kunde have forhindret denne Kæde fra at blive til; men efterat den er bleven til, troer jeg, det er umuligt at forhindre, at det ene Led efter det andet slutter sig til den. Denne Kæde af Begivenheder begyndte den 28de Januar 1852, dengang da der efter min Overbeviisning skete det virkelige Grundlovsbrud, dengang da det geheime Statsraad blev indrettet ogsaa for Kongeriget Danmarks Bekommende. Denne første Begivenhed kunde Rigsdagen ikke modsætte sig (Bærfod: Jo!). Ja, den kunde have modsat sig, men den manglede Kræften til at vise den tilbage, og den gik over til en af disse motiverede Dagsordener, som nu snart staae som Gravmonumenter paa vor Friheds Bei; og, da den ikke modsatte sig den dengang, saa har den i mine Dine functioneret den, netop ved ikke at modsætte sig. Denne 28de Januar 1852 har saa ført de andre Be-